

EDINOST

Posamezne številke zastarele 23 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov po 10 vin; oštrnice, zahvale, postavitke, vabila, oglasi denarnih zavodov po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vin. Beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema uredništvo oddelka "Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačilo se vključno je upravi "Edinosti". — Uprava in uredništvo oddelka nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 39. Poštna inštalacija računa št. 841.632.

Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 26. (Kor.) Uradno se razglasi: Italijansko bojišče. — V ozemlju Asolona uspešni boji v srednjem ozemlju. V noči na 25. avgusta so naši letalci na zasledovanju sovražnega letalskega brodograja napadli letališče pri Padovi in napravili znatno škodo.

Albanija. — Protiofenziva gen. polk. barona Planzerja Baitina je dovela večeraj do zopetne osvojitve Fierija in Berata. S tem ste zopet v naših rokah obe mesti, katerih zasledenje pred šestimi tedni so pozdravljali Italijani kot odločilni preobrat v jadranskem vprašanju. Mesto Fier je padlo po krvavih pouličnih in hišnih bojih. Pričelo se je zasledovanje umikajočega se sovražnika. V Berat so vdrle naše hčrbe, vsem naporom kljubujejo čete večeraj zjutraj in sicer po obkoljevalnem napredovanju. Kmalu nato je bil sovražnik pregnan ob obvladavišnih višnih Spilazir in Sinja. Tudi ob gornjem Devoliju smo izpopolnili lastne uspehe. Izgube Italijanov na bojnih in v vojni orodju so zelo velike.

Načelnik generalnega štaba: NEMSKO.

BEROLIN, 26. (Kor.) Veliki glavni stan javlja:

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Rupprehta in generala Boehna? Boji v srednjem ozemlju pri Balleu in severno Scarpe.

Zapadno bojišče. — Na potlačili sovražne napade z ognjem. Podnarednik Gobel je razbil s svojim strojiškim vlakom štiri, podčastnik Hene z lahkim minovkami tri oklopneke. Na obeh straneh Bapauma je sovražnik nadaljeval svoje napade med St. Legerjem in Martin Puchem. Velika zastavitev poteka in oklopni jeklov naj bi tu izsilila prebuge naše fronte. Kjer je bil sovražnik odbit z ognjem in protinapadom, so obnovile napad zopet nove sile. Napadi so se v celoti izjalovili, posamezno pa je bil razvoj bitke takle:

Sovražnik je vdril v naše zapadno Morje zapadno Bapauma — Martin Puch na hlače do se črto. Severno Bapauma so krajevno pripravljene čete in rezervo istavile sovražnika na vzhodnem delu Morja, pri Fervenda in zapadno Bapauma. Nadaljni napadi so se razbili pred to črto. Jugozapadno Bapauma je udaril sovražnik med Tilloyem in Martin Puchem proti Quebecourt in Fiersu. Pruski namestni polki in mornariška pehota so ga potisnili s krepkim protinapadom nazaj v črto Tiloy — Martin Puch; oba kraja sta bila zopet zavzeta. Številni oklopniaki leže razbiti pred in za našimi črtami.

Nasi s fronte ob Ancri preložen črti Bazentin le Petit — Carnoy — Suzanne se je približal sovražnik tekom popoldne. — Močnejši napadi, ki so sledili zvečer med Carnoyem in Sommo, so bili odbiti. Južno Somme se je sovražnik po ponovnih napadih ustavil v Capuy in Fontainu. Na obeh straneh rimske ceste smo odbili njegove napade.

Med Sommo in Oise nobenega posebnega bojnega delovanja.

Med Ailetto in Aisno je pruska garda napadla sovražnika zapadno Crecy au Mont, dosegla višine jugovzhodno Pont St. Marda in odbila skupno z nemškimi tovcami zelo močne napade belih in črnih Francozov. Ušli smo okoli 400 mož. Tudi severno Aisno so se razbili zvečer močni sovražni napadi.

Armada nemškega cesarjeviča: Delni boji ob Vesli.

BEROLIN, 26. (Kor.) Večerno poročilo: Razširjenje angleških napadov do severno Scarpe. Na obeh straneh Bapauma in severno Somme srčiti boji. Napadi sovražnika so se v celoti izjalovili. Deloma se vrše še protinapadi. Longueval in Mont au Ban sta bila začasno izgubljena in zopet osvojena. Med Sommo in Oise razven krajevnih bojev severno Avre miren dan. Delni boji severno Aisne.

Prvi generalni kvartirništorj pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 24. (Kor.) Ob Vardaru in v odseku Alčak Mahle do ozemlja južno Stojakova so se angleški napadali oddelki tekom noči trikrat poizkušali približati našim postojankam, a so bili vedno odbiti.

PODLISTEK.

Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

Tisti trenutek se je začelo znamenje, in dirka se je pričela. Dirkalje je deset jezdecov. V prvem trenutku ni prehitel nobeden, toda kmalu so se začeli deliti. Nekateri so zaostali, drugi so prehiteli. Obja sprednja sta si bila enaka.

Black-Nick in miss Ofelija — je dejala markiza, ki je stala ob vozu. — Čudno. Torej bo med nama? Kako dirjata, a pravzaprav letita! Sedaj sta pri jarku. ... Sta že čez. Imenitno! Vedno enaka. Nezaslišano! Sedaj okoli grica; ne vidim ju več. Škoda! In zaostajalec! O — posmehljala se je glasno — v resnici je moj soprog zadnji. Na to bi bila mogla staviti. Uboj! markiz nima sreče. Hop, sedaj prihaja jarek! Strbunki! Saj sem vedela. Konj je sam na oni strani, moj gospod so prog pa leži v jarku. Oj, sedaj leze iz vode. No, hvala Bogu, poskodoval se ni, toda moker je kakor miš, in blaten od glave do nog. Le pogledite ga. draga vojvodinja, ali ni res zabavno. Njega

Čez dan je bilo topovsko delovanje na tej fronti jako močno.

TURSKO.

CARIGRAD, 26. (Kor.) Iz glavnega stanja se poroča: Palestinska fronta: Dan 21. t. m. so napadi vstali naše postojanke južno Zet el Hadse v Hadzazu z veliko premočjo. Hrabra protiofenziva naših čet je prisilila sovražnika, da se je umaknil po daljšem boju. Na ostalih frontah je položaj neizpremenjen.

Pred novo veliko francosko-angloško ofenzivo.

CURIH, 26. (Izv.) »Tagesanzeiger« poroča, da se vrše na fronti iz Pariza proti severu velikanska premikanja čet. Prihodnji napad Francozov in Angležev da bo veliko hujši, kakor je bil dosedanj, kajti maršal Foch namerava na vsak način še to jesen izsiliti odločitev na bojišču.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko uradno poročilo.

24. avgusta. — Na vsej fronti močni topovski dvoboji. Sovražni delavci in čete na pohodu v Veltlin in dolino Brente so bile razpršene, patrulje v Judicirah pogane v beg. Tekom zadnje noči so obstreljevali naši aparati sovražna letališča v dolini Lagarine in v furlanski nižini z dobrim uspehom. Sestrelili smo pet sovražnih letal. — Albanija: Večeraj je sovražnik, podpiran od številne artiljerije, obnovil svoje napade na naše sprednje postojanke ob dolnem Sementiju in na vzhodnih Toromicca, na levem krilu dolnega Sementija, a je bil odbit. Izvršili smo v centru pri Petkovi protinapad. Sovražnik je severno Buvalika nekoliko napredoval. Na desnem krilu je napredoval v ozemlju točke 1150. Izgube nasprotnika so težke; napravili smo nekaj ujetnikov.

25. avgusta. — Običajno delovanje artiljerije s sreditim streljanjem na Cima Cadi, Dosso Alto in Montello. V pretekli noči so naša letala zmetala zopet 4000 kg bomb na sovražna letališča v furlanski nižini in v dolini Lagarine, ki so povzročile velike požare. Sovražni aparati so metali bombe na Padova in povzročili na tovarnah lahko škodo; globoških žrtv ni zaznamovati. — Albanska fronta: V ozemlju Sementija je bojno delovanje neprestano živahno. Večeraj so številne sovražne čete ponovno napadle naše sprednje postojanke severno Fierja, a so bile vedno odbite s težkimi izgubami. Drugi sovražni oddelki so močno trpeli severno Buvalika. Ušli smo nekaj mož.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 26. (Kor.) V vzhodnem in srednjem Sredozemskem morju so potopili naši podvodniki zopet 17.000 ton.

Obstreljevanje Dinkirchena.

BERN, 25. (Kor.) »Petit Parisien« poroča o obstreljevanju Dinkirchena z nemškimi dalekonosnimi topovi, da je ob 10.40 zvečer padlo v mesto 8 težkih granat. Sedem civilistov je bilo ubitih, dva ranjena. Stvarna škoda je znatna.

IZ RUSIJE.

Odgovor Trockega na entente laži.

MOSKVA, 26. (Kor.) »Krasnaja Gazeta« z dne 23. t. m. je objavila sledeči poziv Trockega: Ko se je aprila pripravljalo izkorenje Japoncev v Vladivostoku, je japonski generalni štab obvestil kabinete zaveznikov, da grozi sibirski prog s strani nemških in avstro-ogrskih vojnih ujetnikov nevarnost. Nato sem takoj odposlal iz Moskve na lice mesta ameriške in angleške oficirje, ki so končno priznali, da so vsa poročila o kakih nevarnosti gola izmišljotina. To dejstvo je znano tudi poslaniku Francoisu. Sedaj, ko je postalo vmeševanje zaveznikov izvršeno dejstvo, je ameriška vlada podkrepila japonske laži. Po besedah ameriškega poročila ima vmeševanje zaveznikov namena, prisiljati Čehoslovake v boj proti avstro-ogrskim in nemškim vojnim ujetnikom na pomoč. To je istotako laž, kakor japonska vest o ogroževanju sibirske železnice s strani Nemcev.

Z ruskih front.

MOSKVA, 24. (Kor.) Povelnik sovjetskih čet je poslal iz Nolvica sledečo brzojavko: »Prodram proti centru bele garde, Ursumu, ki sem ga popolnoma obkolil.«

MOSKVA, 25. (Kor.) Važne zmage sovjetskih čet. Na vseh točkah vzhodne fronte se nadaljujejo boji za nas z velikimi uspehi. Trdovratni boji so se vršili za posest obvladajočih višin. Rezultat je bil splošen umik sovražnika.

Umor ruskega carjeviča.

LONDON, 26. (Kor.) »Daily Mail« poroča, da je nek ruski knez, ki je prispel te dni na Angleško, naznanil, da je bil kmalu po ustrelni carja umorjen od boljševikov tudi carjevič.

Ceho-Slovaki zaseli Irkutsk.

STOCKHOLM, 26. (Izv.) Tukajšnji listi poročajo, da so Čehoslovaki po hudih bojih in velikih

zalezuje vedno najsmešnejša nesreča. Če naj bi se komu zgodilo kaj neprijetnega, je lahko prepričan, da naprej, da se zgodi njemu.

Dirka se je končala. Odposlanstvo razsodnikov je naprosilo vojvoda de Latour du Pica, da bi se mu pridružil, česar ni mogel zavrniti.

Komaj je odšel, se je raznesla čudna govorica. Zaostajalec, ki niso imeli več upanja, da bi si priborili nagrado, so se počasi vračali in pripovedovali, da je vikont Raphael za gricem hipoma krenil z dirkališča in zavlil na desno proti nekemu gozdiču. Odšel ga ni videl nihče več. Domnevalo se je to in ono. Lord Arhibal Sidney, ki je sam prispel do cilja, je dobil nagrado. Medtem ko so gledalci vzklicali in je markiza de Villiers navdušeno ploskala, ne da bi opazila smrtno bledico na vojvodinem obrazu, se je nedaleč za vojvodinjinim vozom zgrudil na tla konj, ves penast. Konj in jezdec sta pridrvela preko polja, ne da bi bil opazil kdo. Jezdec je hitro skočil s konja, dejal edino le: »Uboga miss Ofelija! in stopil potem k Matildinemu vozu, tako, da ga markiza ni videla. Vojvodinja je za začuden pogledala, kajti bil je Raphael, ki ji je položil prst na usta in vo-

izgubah zasledil Irkutsk, kjer so sestavili svojo vlado.

Sklicanje avstrijske zbornice.

DUNAJ, 26. (Izv.) Ministrski predsednik baron Hussarek je pričel danes posvetovanja z načelniki raznih strank. Za danes je bil poklican k njemu načelnik nemških nacionalcev, prof. Waldner, za jutri pa vodja krščanskih socialcev, tajni svetnik Hauser.

Vprašanje revizije avstrijske ustave.

PRAGA, 26. (Izv.) Organ češke klerikalne stranke »Cech« nadaljuje svoja poročila glede predpriprav za ustavo avstrijske revizije in naznanja, da ministrski predsednik baron Hussarek pridno nadaljuje pogajanja in da je že dobil od Poljakov in Jugoslovancev zagotovila, da se bodo udeleževali toštvarnih pogajanj.

Izpremembe v avstrijskem kabinetu.

DUNAJ, 26. (Izv.) Ogrski finančni minister baron Popovics je poročal večeraj cesarju o zasedenju mesta avstro-ogrskke banke. Tozadevno prihajata v poštev dva kandidata: bivši trgovinski in finančni minister baron Spitzmüller in podpredsednik avstro-ogrskke banke pl. Quibbe.

Poljsko vprašanje.

KRAKOV, 26. (Izv.) Današnje posvetovanje princa Radzivila z voditelji poljskih strank je trajalo poldrugo uro. Glavni predmet je tvorilo galicko vprašanje. Večeraj popoldne je priredil vodja poljskih konservativcev, knez Lubomirski, na čast princa Radzivila zajek, ki so se ga udeležili tudi voditelji poljskih strank. Zvečer se je vršil sestanek pri bivšem poljskem ministru grofu Bozrynskemu, ki se ga je udeležil tudi predsednik Kola, dr. Tertul, za katerim je poslal princ Radzivil svojo posebno sela.

LVOV, 26. (Izv.) Iz Varšave se poroča: Poljski državni svet se sestane dne 3. septembra, da sprejme poročilo princa Radzivila o njegovih pogajanjih v nemškem glavnem stanu in na Dunaju. Poljski državni svet že izdeluje načrt glede brambnega zakona. Pasivisti so izjavili, da bodo le tedaj glasovali za rekrutiranje, ako bo toštvarno odvisno vse od državnega sveta.

Dr. Trumbić o italijansko-jugoslovanskih odnosih.

DUNAJ, 26. (Izv.) Predsednik jugoslovanskega odbora v inozemstvu, dr. Trumbić, objavlja v »Idea Nazionale« izlavo, v kateri pobija trditve milanske »Perseverance«, čes da so dobili Jugoslovani od londonske in pariškega kabineta ukaz, naj se v vseh jugoslovanskih vprašanjih sporazumno najprej z italijansko vlado. Dr. Trumbić izjavlja, da so te trditve popolnoma izmišljene in da je že želeli, da zavzame Italija napram Jugoslaviji isto stališče, ki odgovarja bodočim potrebam odnošajem med obema državama.

Obsedno stanje v Pardubicah preključeno.

PRAGA, 26. (Izv.) Obsedno stanje v Pardubicah in okolici, ki je bilo proglašeno, odkar je bil odpisan neki železniški voz s slanim, je zopet preključeno.

Dva brezmesna dneva na Hrvaškem.

ZAGREB, 26. (Izv.) Uradni list objavlja odredbo, glasom katere se vpeljuje dva brezmesna dneva na Hrvaškem. Dosedaj je bilo vživanje mesa na Hrvaškem neomejeno.

Stavka časnika v Aradu.

BUDIMPEŠTA, 26. (Kor.) V Aradu so časniki radi žalostnih materialnih razmer stopili danes v stavko. Pričakovati je ugodne rešitve.

Ameriška zbornica sprejela moštveni zakon.

WASHINGTON, 25. (Kor.) Reprezentantska zbornica je sprejela moštveni zakon v obliki, kakor je bil predlagan od volnega oddelka. Proti sta glasovala le dva socialisti.

Slaba zetek v Kanadi.

BERN, 24. (Kor.) »Times« poročalo iz Toronta: Oficijsno se poroča, da je letošnja zetek v Kanadi jako slaba.

PROSIMO SLOVENSKE, HRVATSKIH IN ČESKIH KNJIG ZA NAŠE RANJENE IN BOLNE JUNAKE TER ZA ONE V OKOPIH. — POSLJEJO NAJ SE V NARODNI DOM V TRSTU.

ložil na sedež polk; Matilda žopek, ki je bil popolnoma enak markizinu. Ugonobil je svojega konja, da je dobil te cvetlice. Matilda je bila vsa omamljena same radosti in je pritisnila ustnice na žopek.

Tedaj se je vrnil vojvoda.

Matilda je hitro skrla cvetlice za blazino, na kateri je sedela.

In sedaj sta imela skupno skrivnost ona in Raphael.

— Dobila sem! — je vzklila veselo markiza.

— Da, — je odgovorila Matilda, — izgubila sem.

— Koliko? — je vprašal vojvoda, stopajoč v kočijo.

— Petindvajset zlatnikov, — je odgovorila njegova mlada žena glasno in dostavila čisto potihoma, — in svoje srce.

XXVIII.

Posledice.

Voltaire je nekada dne, ko se je njegova roka že tresla od starosti, napisal na podstavek nekega Amorjevega kipa naslednji, pozneje tako zasloveli vrsti:

— Bodi kdekoli, tu glej svojega mojstra.

Razgovor s škofom Mahničem.

V odgovor »Hrvatski Riječi«.

V torek po veliki skupščini Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki sem se je letos, kot zastopnik naše šentvidske podružnice, udeležil s čustvi globoke hvalječnosti za naklonenost Družbenega vodstva na ustanavljanju naše nove šole, je naneslo srečno naključje, da sem se mogel v Preski pri Medvodah predstaviti avtorju zasloveli člankov v zagrebških »Novinah«: prevzvišenemu škofu krškemu, dru. Antonu Mahničju. Sicer malobesedni cerkveni knez in pisec je bil naravnost ljubeznivo zagovoren, tako da se je razgovor raztegnil skoro na eno uro.

Do predvčerajšnjim niti nisem misel na to, da bi ta razgovor omenjal v javnosti. Saj nisem zaprosil dovoljenja za to in sta mi torej takt in lojalnost nalagala molčanje. Po napadu v »Hrvatski Riječi« se mi pa zdi naravnost dolžnost, da v interesu naše velike stvari nekoliko — grešim, da zagrešim indiskrecijo. Ne v obrambo napadenega škofa, saj on ne potrebuje moje obrambe, ampak radi stvari, v interesu velikega časa, v katerega so dogodki postavili naš narod.

Razgovor se je vršil o treh točkah: 1.) o naši deklaracijski politiki, oziroma o boji za naše narodno zedinjenje v samostojni državi; 2.) o filozofski razpravi prevzvišenega škofa o razmerju med katolicizmom in pravoslavjem; 3.) o slovenskih nasprotnih sedanje naše velikopotezne in vzletne narodne politike. — Hodičem pa svojo indiskrecijo stisniti na najozj — le na res potrebno mero.

Ad 1.) Beseda prevzvišenega škofa je bila topla in žarka, da sem bil vzradoščen. Ko sem gospodu škofu zagotovil, da mu je narod pri nas, brez razlike v obstoječih političnih naziranjih, iz srca hvaležen na njegovem odločnem nastopu, se je gospod škof nekoliko zamislil, da je potem rekel živo: »Nikoli se nisem rad vikal v dnevno politiko. Sedaj pa so časi, ko moramo tudi mi škofje kaj storiti za svoj narod!«

Malo besed, ali lapidarne so! Te besede pošiljam v svet — in to smatram za svojo dolžnost v interesu stvari — kot odgovor na napade v »Hrvatski Riječi«.

Ad 2.) Da ima katoliški škof — in posebno še Mahničeve vne — pri tem pred očmi interes katoliške cerkve, je tako naravno, da bi se mogli čuditi — nasprotnemu! Ali, tudi o tej točki so bile škofove izjave razveseljeval z narodnega vidika: v polnem soglasju z vnezo za zedinjenje našega troimenega naroda. Po mnenju škofovem bi bilo zbližanje v interesu obeh cerkva in — naroda. S tem je izrečena sodba o sovražnem hujkanju proti pravoslavnam od izvestnih slovenskih in hrvaških strani.

Ad 3.) Tu si čitatelj lahko napravi zaključek sam po tem, kar sem povedal o stališču škofa Mahničja napram prvima dvema točkama.

Nisem mogel molčati vprico takega herostratskega v tako usodnih časih. »Hrvatska Riječ« krize morda tudi mojo malenkost med klerikalce. Svobodno ji! In če menijo gospodje okoli koalicijskega glasila, da sem se pregrešil proti kakemu »najvišjemu interesu naroda« v sodanjem času, naj le pobirajo s ceste in mečejo. Ne bo me bolelo, ker trdna zavest, da si prav storil, dela trdo kožo. — In storil sem tem lažje, ker se po vsem razgovoru smem nadajati, da mi prevzvišeni vladika na Krku dobrotno odpusti zagrešeno indiskrecijo, ko vidi, da je storjena radi stvari!

Makso Cotič.

Hrvatska i narodna koncentracija.

Zagreb, 21. kolovoza.

Posle slavlja in Ljubljani i St. Janežu ili bolje posle velikih dana, koje je upravo proizveo slovenački deo našega naroda, a na kojeg je veseljem ali i malom ljubomorno gledala banovinska jugoslovenska javnost, svakome je na usnama pitanje: kada će u Hrvatskoj doći do te tako drugo iščekivane i od celog našeg naroda tražene koncentracije? Pitanje je to tako važno, da se ne moramo čuditi, ako su ljudi nervozni, jer bez stranačke koncentracije u Banovini ne može doći do jedinstvenog Jugoslovenskog Narodnog Veća, a od kolike nam je ono danas potrebe, ja-

On je, je bil, ali pa bo.

Te dve vrsti vsebujejo nepobitno resnico, kajti usoda vseh ljudi, da ljubijo. Človek je rojen za ljubezen in celo za najbolj mrzlo srce pride čas, ko začuti ta božanski dih. Komur bi srce nikdar ne utripalo močnejše, bi ne bil človek. Seveda je veliko razlike v ljubezni. Nekateri ljubijo z razumom; drugi s srcem, še drugi s čuti, in sicer tako večina. Nekateri, in ti so najsrečnejši, posvečajo vse svoje življenje enemu samemu vsemočnejemu namigju. Drugi trošijo na desno in levo, tlačenčajo, svojo zalogo takih čustev, ki so jih prejeli z nebes. Nekateri kakor ob prvi ljubezni smrti rani zmota ali prevara, in potem zapro svoje srce, da ga ne odpro več. Drugi, stoiki nove šole, v svojem ponosu ali čednosti, zakrivajo tulj osem plamen, ki jih izjeda, liki onemu Spartanskemu otroku, ki je skrilval pod tuniko lisico, katera se mu je zajedala v prsi. Nihče pa ne more reči: ne bom ljubil nikdar.

In možki ne pokaže vedno s kakim činom vdanosti ženski, da izključno ona vlada v njegovem srcu. Marsikdaj odloča uganjena želja, hitro izpolnjeno hrepenenje o bodočnosti ljubavne strasti.

(Dalej)

sno je svakome i ne treba to posebno naglašavati.

Kako sam Vam više puta javijo, već se duže vremena vode pregovori između oporbenih stranaka i one su sve slozije u tome. Uz tu ideju pristaju sledeći: Starčevićeva Stranka Prava, jugoslavenski demokrate oko »Glasa«, mladoklerikalna grupa oko »Novina«, socijalistički vođa Korač sa svojim pristapima, (dakle većinom soc. stranke u Hrvatskoj), disidenti Koalicije (Lorković i Surmin), te seljačka stranka. Prama tome sve stranke i grupe u Banovini osim Frankovaca i — Koalicije. Da do danas nije uza sve to došlo do koncentracije, kriva je samo i jedino srpsko-hrvatska Koalicija, koja ne samo neće da pristupi jednoj takovoj koncentraciji, nego je i pobija preko svog organa i kroz svoje ljude, kadgod joj se zato pruži prigoda. A na drugu je stranu shvatljivo, da se opozicionale stranke sklanjaju to bez Koalicije provesti, jer makar ova danas imade vrlo malo oslonu u narodu, svojedino je po broju zastupnika najjača i vladajuća stranka u zemlji. Nu nena sumnje, da će se narodna koncentracija provesti i mimo Koalicije, ako ona u najskorije vreme na to ne pristane. I sada nastaje pitanje imali se radi ovakvog držanja osuditi Koaliciju. Sa našeg radikalnog, sistemu protivnog stanovišta svakako i to iz dva razloga: prvo što Koalicija ne napušta svoju oportunističku politiku, a drugo i još više što ta Koalicija, kad za volju vlasti (bez obzira dali ju pri tome vode osobni ili narodni ciljevi) neće sama da pristupi organizaciji i koncentraciji, ne bi bar smela da kap narodna stranka pravi drugima neprilike i u njihovom in narodnom radu snižta. Koalicija se ali sa svoje strane brani, da ona ne može stupiti u koncentraciju, jer bi istim časom izgubila vlast iz ruke. To svakako stoji, samo je pitanje, jeli bi po narod bilo korisnije, da je koalicija na vladi ili u koncentraciji. A na to pitanje je baš danas, poslije preporuke naših vojda, pred kojima moraju da iščekavaju naše pojedinačke želje, a koje glase, onamo da moramo narodu prištediti daljnje trzavice i progone, teško odgovoriti. Svakako koalicija ne smije zaboraviti, da će jednom ipak morati prekinuti sa ovakvom politikom, ako neće progutati baš sve, što joj vlastodršci serviraju, a ako na drugu stranu uzmemo u obzir, da ni komesarijat ni frankovačka vlada ne mogu više zaustaviti naravni tok, kojeg je naše pitanje zauzelo, onda po našem mišljenju Koaliciji izbor ne bi smeo da bude težak, tim manje, što je isključeno, da bi vlastodršci posle petgodišnjeg iskustva mogli opet segnuti za progonom, kakovima je naš narod bio izvrgnut na početku ovog rata. Ali Koalicija ne sluša ni one, čiji joj savjeti ne bi smeli biti ravnodušni, a nekmoji će nas obične smrtnike, pak je stoga sva prilika, da će se koncentracija narodnih sila morati u Banovini da provede bez i protiv Koalicije, kolikogod to svima žao a po samu stvar štetno bilo.

Nego držimo, da se ovih dana dogodilo nešto po naš sadanj i buduću probitak daleko važnije od pitanja politike i taktike srpsko-hrvatske Koalicije, a to je osnutak trojnog saveza poljsko-česko-jugoslovenskog. Ovaj nam podaje mnogo više jamstva za uspeh naših težnja nego pristup Koalicije u Jugoslovensko Narodno Veće, i naš će narod to bez sumnje pozdraviti kao jedan po njega najvažniji događaj kroz celi ovaj rat.

U zadnje se doba i to sa dosta ozbiljne strane upornošću podržaju glase, da su dani vladavine Koalicije odbrojani mi tima glasovima od početka misno verovati, pak im ne verujemo ni danas, a uvijek iz istih razloga, jer makar se je ban zamorio gospodinu Wekerleu već nekoliko puta i premda bi ga on hteo srušiti, svejedno ne ide u račun današnja vlastodršcina odbaciti Koaliciju, a ova opet ne će da pusti svoje glasa. Istina je doduše, da nije još potvrdjeno imenovanje predložjenih dvaju koalicionih odelnih predstojnika, ali će verovatno Koalicija i u tome naći načina, da pobedi njeno stanovite. I tako će, u Hrvatskoj i dalje ostati sve pri starome!

Još nešto; organ Koalicije, koji je krivim činom pratio slavlje u Ljubljani, donosi preključer netočnu vest, da je prelat Kalan izabran podpredsednikom Slovenskog Narodnog Sveta. Tendencija je te vest jasna, a to je, gospodo oko »Hrvatske Riječi«, koja se uvek pozivljete

